

KRAJOWA SZKOŁA SĄDOWNICTWA I PROKURATURY

Kraków, 15 stycznia 2026 r.

Zalecenia w sprawie praktyk odbywanych przez aplikantów XVII rocznika aplikacji sędziowskiej po zjazdach 2-6

Szanowni Państwo Patroni i Patroni Koordynatorzy,

zgodnie z § 1 ust. 2 zarządzenia Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie Nr 539/2021 z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad odbywania praktyk przez aplikantów aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej, przedstawiam cel oraz szczegółowy zakres tematyczny praktyk odbywanych przez aplikantów XVII rocznika aplikacji sędziowskiej **po zjazdach 2-6 w sądzie rejonowym w wydziale karnym.**

I. Ogólne założenia co do przebiegu praktyk

Założeniem praktyki jest, co do zasady, zaznajomienie aplikantów z czynnościami i metodyką pracy sędziego oraz doskonalenie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej i znajomości orzecznictwa. Praktyka winna utrwalać wiedzę zdobytą podczas bezpośrednio poprzedzających ją zajęć seminaryjnych w ramach zjazdu.

Patron praktyki ma obowiązek omówić z aplikantem cel, szczegółowy zakres tematyczny praktyki i jej planowany przebieg oraz zapoznać aplikanta ze swoim stanowiskiem pracy i strukturą organizacyjną jednostki, w której jest zatrudniony.

Patron praktyki powinien powierzać aplikantowi wykonanie czynności określonych w zaleceniach dotyczących przebiegu praktyki po konkretnym zjeździe, udzielać aplikantowi wskazówek i pomocy przy wykonywaniu tych czynności oraz kontrolować prawidłowość ich wykonania. W trakcie praktyki można zlecić aplikantowi wykonanie dodatkowych czynności, innych niż określone w zaleceniach dotyczących przebiegu praktyki.

Patron praktyki winien zwrócić szczególną uwagę na nabycie przez aplikantów umiejętności samodzielnego opracowywania projektów orzeczeń będących przedmiotem sprawdzianu.

W przypadku, gdy zrealizowanie czynności zawartych w zaleceniach dotyczących przebiegu danej praktyki okazało się niemożliwe w czasie jej trwania, należy je uzupełnić podczas kolejnych

praktyk – tak, aby aplikant po zakończeniu cyklu praktyk w danej jednostce prokuratury posiadał wszystkie niezbędne umiejętności z zakresu objętego programem wyszczególnionych zjazdów.

Uprzejmie proszę o zapoznanie się z zarządzeniem Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury Nr 539/2021 z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad odbywania praktyk przez aplikantów aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej, które znajduje się na stronie internetowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury pod adresem <https://www.kSSIP.gov.pl/node/7958>.

II. Schemat organizacyjny praktyk w sądzie rejonowym w wydziale karnym

Numer zjazdu	Termin zjazdu	Czas trwania i termin praktyki	Data i przedmiot sprawdzianu
2	30.03.2026 r. – 03.04.2026 r.	praktyka łączna (4 tygodnie) 07.04.2026 r. – 30.04.2026 r. w tym: - <u>3 tygodnie w sądzie rejonowym w wydziale karnym</u> , - 1 tydzień w prokuraturze rejonowej	Sprawdzian: 4 maja 2026 r. – przygotowanie projektu zarządzenia lub orzeczenia wydawanego w ramach czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym wraz z pouczeniem oraz zarządzeniami wykonawczymi.
3	04.05.2026 r. – 08.05.2026 r.	praktyka łączna (3 tygodnie) 11.05.2026 r. – 05.06.2026 r. w tym: - <u>3 tygodnie w sądzie rejonowym w wydziale karnym</u> , - 1 tydzień w prokuraturze rejonowej	Sprawdzian: 8 czerwca 2026 r. – przygotowanie projektu postanowienia sądu w przedmiocie stosowania środka przymusu procesowego wraz z zarządzeniami.
4	08.06.2026 r. – 12.06.2026 r.	praktyka (3 tygodnie) 15.06.2026 r. – 03.07.2026 r. w sądzie rejonowym w wydziale karnym	Sprawdzian: 6 lipca 2026 r. – przygotowanie projektu zarządzenia albo orzeczenia wydawanego w wyniku kontroli formalnej oraz merytorycznej aktu oskarżenia (albo innej skargi inicjującej postępowanie sądowe) w postępowaniu karnym albo wniosku o ukaranie w postępowaniu w sprawach o wykroczenia wraz z pouczeniem oraz zarządzeniami wykonawczymi.
5	06.07.2026 r. – 10.07.2026 r.	praktyka (3 tygodnie) 03.08.2026 r. – 21.08.2026 r. w sądzie rejonowym w wydziale karnym	Sprawdzian: 24.08.2026 r. – przygotowanie projektu zarządzenia (zarządzeń) lub orzeczenia (orzeczeń) wydawanych w toku rozpoznania sprawy o przestępstwo lub wykroczenie na rozprawie

		<i>/dni wolne od zajęć i praktyk: 13.07.2026 r. -02.08.2026 r./</i>	głównej wraz z pouczeniem oraz zarządzeniami wykonawczymi.
6	24.08.2026 r. – 28.08.2026 r.	praktyka (3 tygodnie) 31.08.2026 r. – 18.09.2026 r. w sądzie rejonowym w wydziale karnym	Sprawdzian: 21 września 2026 r. – przygotowanie projektu wyroku sądu pierwszej instancji i jego pisemnego uzasadnienia wraz z zarządzeniami.

III. Zalecenia dotyczące przebiegu poszczególnych praktyk

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 2 ZJEŹDZIE

Przedmiot 2 zjazdu XVII rocznika aplikacji sędziowskiej: postępowanie przygotowawcze ze szczególnym uwzględnieniem czynności sądowych, mediacja, psychiatria i psychologia sądowa, taktyka i technika przesłuchania.

Wobec powyższego, w sądzie rejonowym w wydziale karnym, patron praktyki powinien zaznajomić aplikantów z jak najszerszym kręgiem decyzji podejmowanych przez prokuratora w ramach postępowania przygotowawczego, poddawanych następnie kontroli sądowej, jak również z czynnościami i decyzjami podejmowanymi przez sąd na wniosek prokuratora w postępowaniu przygotowawczym (z wyłączeniem środków przymusu).

Wskazaniem jest, aby aplikanci analizowali akta i sporządzali projekty decyzji sądu w jak największej liczbie różnorodnych spraw, w tym zaleca się powierzenie aplikantom następujących czynności:

1. analiza akt postępowań sądowych, których przedmiotem jest kontrola sądu rejonowego nad czynnościami/decyzjami prokuratora w toku postępowania przygotowawczego;
2. opracowywanie projektów postanowień sądu rejonowego zapadłych w wyniku rozpoznania zażalenia, w szczególności na: postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego albo o jego umorzeniu, postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych, wydane w toku postępowania przygotowawczego, jak również po jego zakończeniu (wraz z uzasadnieniem, pouczeniami i zarządzeniami);
3. opracowywanie projektów orzeczeń (wraz z uzasadnieniem, pouczeniami i zarządzeniami) wydanych na skutek wniosku prokuratora, np. postanowienia w przedmiocie wniosku o orzeczenie przepadku po umorzeniu postępowania przygotowawczego, postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania i orzeczenia środka zabezpieczającego, postanowienia w przedmiocie wniosku prokuratora o zwolnienie świadka z tajemnicy zawodowej.

Podczas praktyki aplikanci winni zostać zapoznani z zasadami funkcjonowania sekretariatu i współpracy z nim. Podczas praktyki aplikanci powinni nadto uczestniczyć w posiedzeniach sądu w przedmiocie rozpoznania zażalenia na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania przygotowawczego, jak również mieć możliwość wzięcia udziału w czynnościach sądu wykonywanych na wniosek prokuratora, tj. w przesłuchaniu świadka w trybie art. 185a-185c k.p.k. lub art. 185e k.p.k.

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 3 ZJEŹDZIE

Przedmiot 3 zjazdu XVII rocznika aplikacji sędziowskiej: środki przymusu procesowego, opinia biegłego w procesie, elementy kryminalistyki i medycyny sądowej.

Z uwagi na powyższe, w ramach praktyk po trzecim zjeździe, aplikanci powinni mieć możliwość zaznajomienia się z jak najszerszym kręgiem decyzji podejmowanych przez sąd rejonowy w związku ze stosowaniem środków przymusu procesowego.

Wskazaniem jest, aby aplikanci analizowali akta i sporządzali projekty decyzji sądu w jak największej liczbie różnorodnych spraw, w tym zaleca się powierzenie aplikantom następujących czynności:

1. analiza akt spraw przez pryzmat zasadności i celowości stosowania środka zapobiegawczego;
2. sporządzanie projektów postanowień o zastosowaniu, zmianie bądź uchyleniu środka zapobiegawczego, w tym postanowień wydawanych w trybie art. 344 k.p.k., i zarządzeń dotyczących wykonania tych decyzji;
3. organizacja i przygotowanie posiedzenia w przedmiocie stosowania środków zapobiegawczych (w tym sporządzanie projektu zarządzenia o wyznaczeniu posiedzenia, zawiadomieniu stron, doprowadzeniu itp.);
4. badanie w rozpoznawanych sprawach przesłanek do wydania listu gończego i sporządzanie projektów decyzji w tych przedmiotach;
5. sporządzanie projektów postanowień o nałożeniu, uchyleniu kary porządkowej i stosownych zarządzeń wykonawczych;
6. sporządzanie projektów postanowień w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego wraz z zarządzeniami;
7. analiza opinii biegłych, ich ocena przez pryzmat rzetelności, jasności i przydatności dla postępowania.

Podczas praktyki aplikanci winni zostać zapoznani z zasadami funkcjonowania sekretariatu i współpracy z nim. Aplikanci powinni także uczestniczyć w posiedzeniach w przedmiocie środków przymusu procesowego.

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 4 ZJEŹDZIE

Przedmiot 4 zjazdu XVII rocznika aplikacji sędziowskiej: postępowanie przed sądem I instancji – wstępna kontrola oskarżenia, przygotowanie do rozprawy głównej, retoryka.

Patron praktyki oraz patron koordynator powinni podczas praktyk poświęcić uwagę przede wszystkim zaznajomieniu aplikantów z jak najszerszym kręgiem decyzji podejmowanych przez przewodniczącego wydziału i sędziego referenta w związku ze wstępną kontrolą aktu oskarżenia oraz kierowaniem sprawy na posiedzenie i przygotowaniem do rozprawy głównej.

Uwzględniając powyższe, zaleca się powierzenie aplikantom następujących czynności:

1. przygotowanie projektu zarządzenia o skierowaniu sprawy na rozprawę główną lub posiedzenie, obejmującego zawiadomienie i wezwanie uczestników, jak też inne

niezbędne punkty (np. dołączenie informacji z KRK, odpisów wyroków, innych dokumentów, zasięgniętych opinii), w tym zapoznanie aplikanta z funkcjonalnością sporządzenia takiego zarządzenia w systemie elektronicznym sądu;

2. przygotowanie projektów orzeczeń w przedmiocie, o którym mowa w art. 339 k.p.k. wraz z uzasadnieniem i pouczeniami oraz zarządzeniami wykonawczymi, wyłącznie w zakresie: umorzenia postępowania w oparciu o przesłanki, o których mowa w art. 339 § 3 pkt 1 i 2 k.p.k., właściwości sądu, zwrotu sprawy prokuratorowi, wydania wyroku nakazowego i wyroku warunkowo umarzającego postępowanie;
3. przygotowanie projektów orzeczeń i zarządzeń wydawanych w wyniku kontroli formalnej oraz merytorycznej wniosku o ukaranie w postępowaniu w sprawach o wykroczenia wraz z pouczeniem oraz zarządzeniami wykonawczymi (także przez przewodniczącego wydziału);
4. zapoznanie się z czynnościami wykonywanymi przez przewodniczącego wydziału w związku z dokonywaniem kontroli formalnej aktu oskarżenia (wniosku o warunkowe umorzenie postępowania) oraz wniosku o ukaranie w sprawach o wykroczenia;
5. zapoznanie się z przebiegiem postępowania w związku z dokonaniem merytorycznej kontroli aktu oskarżenia pod kątem negatywnych przesłanek postępowania i braku faktycznych podstaw oskarżenia;
6. zapoznanie się z zasadami:
 - kierowania sprawy do postępowania mediacyjnego, w tym przygotowanie postanowienia w tym przedmiocie;
 - orzekania wyrokiem na posiedzeniu, w tym z zarządzeniami wykonawczymi w przedmiocie doręczenia orzeczeń z uwzględnieniem obowiązków, o których mowa w art. 56a i 72 § 3 k.p.k.;
 - posiedzenia przygotowawczego, o którym mowa w art. 349 k.p.k.

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 5 ZJEŹDZIE

Przedmiot 5 zjazdu XVII rocznika aplikacji sędziowskiej: postępowanie przed sądem I instancji – przebieg rozprawy głównej od wywołania sprawy do udzielenia głosu stronom.

W trakcie praktyk po 5 zjeździe aplikanci powinni mieć możliwość zaznajomienia się z jak najszerszym kręgiem decyzji podejmowanych przez sędziego w ramach prowadzenia postępowania przed sądem pierwszej instancji, w szczególności w zakresie kierowania rozprawą i rozstrzygania kwestii wynikłych na rozprawie. Wskazano jest, aby aplikanci sporządzali projekty orzeczeń zapadających na rozprawie w jak największej liczbie różnorodnych spraw w ramach postępowania przed sądem I instancji, z uwzględnieniem także postępowań szczególnych (prywatnoskargowe, przyspieszone, nakazowe) oraz postępowania w sprawach o wykroczenia.

Uwzględniając powyższe, zaleca się powierzenie aplikantom sporządzenie projektów postanowień i zarządzeń (z pouczeniami) zapadających w toku postępowania przed sądem I instancji (zarówno w postępowaniu karnym, jak i w sprawach o wykroczenia), m.in.:

- dotyczących przerwy i odroczenia rozprawy,
- mających charakter porządkowy,
- dotyczących możliwości prowadzenia rozprawy bez udziału oskarżonego (obwinionego),

- oddalających lub uwzględniających wniosek dowodowy (w tym w szczególności wniosek o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego),
- o wyłączeniu jawności rozprawy,
- dotyczących dopuszczenia do udziału w postępowaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego,
- dotyczących wydania zezwolenia na rejestrację przebiegu rozprawy,
- dotyczących wniosków składanych w trybie art. 387 k.p.k. (art. 73 k.p.w.),
- dotyczących braków postępowania przygotowawczego,
- dotyczących skorzystania z pomocy prawnej,
- dotyczących uprzedzenia o zmianie kwalifikacji prawnej czynu i rozszerzenia zarzutów aktu oskarżenia.

Podczas praktyki aplikanci winni poznać ogólne zasady prowadzenia rozprawy przed sądem rejonowym, ze szczególnym uwzględnieniem czynności podejmowanych przez sędziego w toku rozprawy (w tym też zasad przeprowadzania dowodów i ich ujawniania) i poza rozprawą, mających na celu koncentrację materiału dowodowego oraz sprawne i celowe przeprowadzanie dowodów. Aplikanci powinni również uczestniczyć w rozprawach.

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 6 ZJEŹDZIE

Przedmiot 6 zjazdu XVII rocznika aplikacji sędziowskiej: postępowanie przed sądem I instancji – narada i głosowanie, wyrokowanie, orzekanie w przedmiocie kosztów procesu, **przy uwzględnieniu, że zagadnienia dotyczące wyroku łącznego objęte są 8 zjazdem i na praktykach po nim.**

Patron praktyki powinien zaznajomić aplikantów z jak najszerszym kręgiem decyzji podejmowanych przez sędziego na etapie bezpośrednio poprzedzającym zakończenie postępowania przed sądem pierwszej instancji. Wskazano jest, aby aplikanci sporządzali projekty wyroków i ich uzasadnień, zapadających w jak największej liczbie różnorodnych spraw.

Uwzględniając powyższe, zaleca się powierzenie aplikantom następujących czynności:

1. analiza akt spraw na etapie bezpośrednio poprzedzającym wydanie wyroku, skoncentrowana na ocenie materiału dowodowego, przygotowaniu i wydaniu końcowego orzeczenia;
2. zapoznanie się z czynnościami wykonywanymi przez sędziego w związku z wznowieniem przewodu sądowego oraz skierowaniem sprawy na posiedzenie w trybie art. 420 § 1 i 2 k.p.k.;
3. sporządzanie projektów następujących decyzji procesowych:
 - wyroku skazującego,
 - wyroku uniewinniającego,
 - wyroku warunkowo umarzającego postępowanie,
 - wyroku umarzającego postępowanie,
 - postanowienia o uzupełnieniu wyroku w trybie art. 420 § 1 i 2 k.p.k.,
 - postanowienia o ustaleniu kosztów procesu w trybie art. 626 § 2 k.p.k.;
4. sporządzanie projektów uzasadnień oraz zarządzeń do wyżej wymienionych orzeczeń;

5. obliczanie wydatków poniesionych w toku procesu przez Skarb Państwa oraz należnych opłat.

Podczas praktyki aplikanci winni poznać ogólne zasady związane z prowadzeniem rozprawy przed sądem rejonowym, ze szczególnym uwzględnieniem czynności podejmowanych bezpośrednio po zamknięciu przewodu sądowego. Aplikanci powinni uczestniczyć w rozprawach.

Kierownik Działu Dydaktycznego OAS
Magdalena Nagadus